

Verslag 6^e GWSW Leveranciersoverleg

Dinsdag 12 november 2021, 9:30u-11:30u via een MS Teams video-overleg

Aanwezigen	Organisatie	Aanwezigen	Organisatie
Marijn van den Berg	Sweco	Davey Bos	Techtek
Joep Taminiau	Sweco	Ilse Bisson	Inneautech
Frank Jan Uittenbogaart	DG Groep / GISIB	Wouter Lubbers	Semmttech
Sietze Soet	DataQuint	Karel Ossewaarde	Gebiedsmanagers
Peter Meissen	i-Sago	Peter van Tilburg	RIOX
Arno van As	Pro Ewijk / SCS	Rikkert van Riet	Ontofact
Matthé van Koetsveld	Opera	Nick van Gils	Betabit
Frank Zwiars	Antea Group	John Leeuwenburg	Realworld systems
Bas Boonstra	Antea Group	Wouter van Riel	Infralytics
Hendrik Kingma	Riodesk	Ton Brouwer	GISPoint
Michiel Tukker	Deltares	Martien Vos	DPA Redforce
Eric van Gorkom	i-Sago	Peter van Bentum	DPA Redforce
Jaco van den Bosch	J en L datamanagement	Rachel Alberts	VanderValk+de Groot
Hans van Keeken	Kragten	Kees van Rijswijk	VanderValk+de Groot
Eric Akkerman	iAsset	Johan Post	Partner4UrbanWater
Namens Stichting RIONED			
Yvonne Rietveld	Communicatie	yvonne.rietveld@rioned.org	
Corné Helmons	Projectleider GWSW-Geo	cm.helmons@hci-infra.nl	
Jordie Netten	Projectleider GWSW-Hyd en -Kentallen	jordie.netten@nelen-schuurmans.nl	
Eric Oosterom	GWSW projectteam	eric.oosterom@rioned.org	

1. Welkom, mededelingen, agenda vaststellen.

Eric Oosterom valt in als voorzitter voor Hugo Gastkemper die geniet van een verlofdag. Eric opent de online vergadering en verwelkomt alle deelnemers. Vanwege de flinke opkomst is er geen voorstelronde, maar mag iedereen die aan het woord komt zich desgewenst voorstellen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er zijn naast de afmeldingen enkele mededelingen:

- Forum Standaardisatie heeft medio 2021 de GWSW beheerorganisatie het predicaat 'Uitstekend Beheer' toegekend. Een prachtige erkenning. Dat vereenvoudigt ook de plaatsing van nieuwe versies van de GWW-standaard op de Pas-Toe-of-Leg-Uit-lijst. Zie <https://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/gwsw>.
- Honderdvijftig gemeenten hebben nu hun rioleringsdata op de GWSW-server geplaatst. Het aantal dat hun data wenst door te leveren aan PDOK is gegroeid naar zestig.
- Er is nog altijd een vacature voor een leverancier van rioleringssoftware in het Centraal College van Deskundigen Datastandaarden. Meer info via Eric.
- Onder de vlag van GeoBusiness Nederland is een Special Interest Group Beheer Openbare Ruimte ontstaan om ingenieursbureaus en beheerssoftwareleveranciers een stem te geven. Meer info via Frank Jan.

Verslag van het 5^e GWSW Leveranciersoverleg (november 2020) wordt ongewijzigd vastgesteld. De actiepunten zijn uitgevoerd.

2. Besprekpunten ingebracht door deelnemers

Vooraf zijn geen besprekpunten ingezonden.

In de vergadering doet **Arno van As** het dringende verzoek aan leveranciers van beheerssoftware dat de beschikbare maar niet-verplichte velden in RibX-heen bestanden door hun applicaties wel zoveel mogelijk ingevuld worden. Dit scheelt veel werk voor de inspectie- en reinigingsbedrijven en dient daarmee ook het belang van de opdrachtgevers in kwaliteit en geld (tijd/snelheid). Wie vragen heeft hierover en wil testen kan contact opnemen met Arno.

3. Applicatietoetsing 2021

Jaco van den Bosch (J en L datamanagement; uitvoerder van de applicatietoetsing in opdracht van Stichting RIONED) vertelt over de stand van zaken in het proces, de voorlopige resultaten en de beoogde wijze van afronding.

Alle bij RIONED bekende leveranciers van OroX- en HydX-gebruikende zijn uitgenodigd. Na eerdere aanmeldingen hebben enkele bouwers van OroX-gebruikende applicaties gaandeweg aangegeven deze ronde toch niet deel te nemen. De andere leveranciers zijn met behulp van testbestanden en zo objectief mogelijke analyse enerzijds voorzien van feedback ter verbetering en anderzijds tegen elkaar afgezet tot een soort ranglijst van goed-functioneren. De individuele rapportages worden eind 2021 naar de leveranciers verzonden. Zij krijgen dan ook het concept koepelrapport voor reactie, en eind januari zal het koepelrapport afgerond zijn en gepubliceerd worden.

De toetsing op het kunnen maken van OroX bestanden conform GWSW 1.5 geeft over het algemeen goede resultaten. Iedereen kan basisbestanden maken. Wel zijn er soms knelpunten bij mappings om voldoende specifieke typering te hanteren. Met name bij bijzondere constructies gaat er helaas nog het nodige mis, wat uiteindelijk voor goede toepassing lastig is.

De data voor hydraulische rekenmodellen kan vanuit beheerbestanden op de GWSW-server gehaald worden en in HydX-formaat in rekensoftware ingelezen worden. De drie belangrijkste rekenpakketten D-HYDRO, Infoworks en 3Di hebben goed-werkende GWSW-HydX importfuncties. Dat HydX nog niet volop gebruikt wordt, betekent dat nog niet alle bijzondere aspecten volledig getest zijn (zie ook agendapunt 5).

Dit jaar is niet op het RibX getoetst omdat deze toetsing gaat over GWSW versie 1.5, waarin het RibX nog ongewijzigd is ten opzicht van 2017 (versie 1.3.2). De toetsing van RibX wordt komend jaar meegenomen in de toetsing op basis van versie 1.5.1 of 1.5.2.

4. Veranderingen in de GWSW-organisatie

Eric licht toe hoe afgelopen jaar de GWSW-organisatie verder geprofessionaliseerd is, mede op basis van de adviezen die ontvangen zijn van Forum Standaardisatie in het kader van de erkenning van de GWSW-standaard als verplichte open standaard en om de GWSW-beheerorganisatie erkend te krijgen als "uitstekend".

Met het oog op het verminderen van de kwetsbaarheid zijn Johan Post, Erik van Gorkom en Wouter van Riel opgeleid tot GWSW-modelleers. Marinus Vonhof blijft na zijn pensionering bij Sweco betrokken als projectleider Datamodel en projectleider Applicaties en GWSW-server. Wouter van Riel en Marco van Bijnen geven sinds dit najaar de masterclass GWSW-gebruik en -advisering. Voor de (door)ontwikkeling en ter ondersteuning van adoptie en gebruik zijn voor GWSW-modules projectleiders aangesteld.

Omdat het GWSW zowel bij de ontwikkeling als de toepassing en implementatie steeds meer last krijgt van een remmende voorsprong, is een proces in gang gezet dat zal moeten leiden tot integratie van GWSW, GWS-Licht en IMBOR tot wat nu als werktitel heeft BORIUS, de BOR-

Informatie- en Uitwisselstandaard. CROW en Stichting RIONED zullen daarbij de leveranciers nadrukkelijk betrekken, via de leverancieroverleggen en in het proces dat komende jaren moet leiden tot een samenhangend programma en een gezamenlijke beheerorganisatie.

5. Toelichting op GWSW-Kentallen (door projectleider Jordie Netten)

Jordie gaf toelichting op de implementatie van GWSW-Hyd en de lopende ontwikkeling van GWSW-Kentallen (Presentatie is bijlage bij dit verslag). In dat laatste wordt gespecificeerd welke data vanuit het gemeentelijke rioleringsbeheer nodig zijn voor afvalwaterprognoses. De werkgroep heeft die specificatie afgerond, en praktijktoetsing zal komende maanden plaatsvinden. Daarna is consultatie en vaststelling en publicatie beoogd als onderdeel van GWSW versie 1.6 in juli 2022.

Begin 2022 zal een impuls gegeven worden om het gebruik van het HydX via een OroX beheerbestand door gemeenten te bevorderen. Belangrijk daarbij is dat beheerssoftware rioleringsdata goed en volledig in het OroX brengt. Dat is helaas nog niet altijd het geval. Ook is belangrijk dat de data GWSW-proof gemaakt wordt, waar leveranciers een rol zouden kunnen spelen om hun klanten daarin te ontzorgen en ondersteunen.

Hendrik geeft aan de OroX>HydX conversie als een black box te ervaren en daarom te overwegen zelf een HydX-export te gaan maken. Frank Jan reageert daarop met verbazing, omdat afgelopen jaren besloten is de HydX conversie generiek te delegeren, en wat DG Groep betreft blijft dat zo. Andere leveranciers geven aan die lijn ook te steunen.

Eric reageert richting Hendrik dat Stichting RIONED graag helpt om de mapping en export in OroX van Kikker en Brutis te verbeteren zodat resulterende HydX-bestanden goed en volledig worden.

6. Toelichting op GWSW-Geo en PDOK (door projectleider Corné Helmons)

Corné (Presentatie is bijlage bij dit verslag): In de nieuwe GWSW versie zal Geo uitgebreid worden met symbolen en stijlen voor meer objecten. Plus verdere harmonisatie met NLCS.

Naast een specificatiedocument bood RIONED zowel stijlssets voor QGIS als ArcGIS. Eigenlijk is dat dubbelop, we leveren voortaan één versie: QGIS (andere pakketten kunnen die ook inlezen).

Corné vervolgt met toelichting op de aanpassingen in de PDOK publicatie Stedelijk water (riolering), te verwachten in Q1 2022: aansluitleidingen erbij als kaartlaag, polygonen Rioleringsgebieden, nieuwe GWSW-Geo toegepast en separaat de waterschapsdata ook onder thema Waterschappen (Afvalwaterketen) gepubliceerd met polygonen Zuiveringskringen.

Kort benoemde Corné ook nog de groei in geo-toepassingen (CAD/NLCS, 3D digital twins) waar GWSW-datasets ingezet worden. Er gebeurt veel moois.

7. Planning GWSW versies

Eind 2021 zal GWSW versie 1.5.2 afgerond en gepubliceerd worden. Komende maanden zal versie 1.6 voorbereid worden, waarin GWSW-Kentallen opgenomen zal zijn. Later dit jaar zullen concept-modules GWSW-Maatregelen en GWSW-Gemalen opgeleverd worden voor review en praktijktests. Dat zou afhankelijk van de ontwikkelsnelheid kunnen leiden tot GWSW 1.7 eind 2022 of medio 2023.

Op enig moment zal ook de stap gemaakt worden om het GWSW te modelleren en de uitwisseling in te richten conform NEN 2660-2. Dat is een majeure wijziging, leidend tot GWSW 2.0. Bedoeling is dat te koppelen aan de integratie met IMBOR en GWSL tot een eerste werkende versie van BORIUS.

8. GWSW PoCs – stand van zaken

Er lopen nu twee voorbereidingstrajecten voor PoCs: Inmeten en Validatie met databots (machine learning), op initiatief van respectievelijk GWSW Opera en Phinion. Opera heeft overigens na Inmeten nog een aantal vervolgp-PoCs op het oog, maar zal eerst focussen op werkend krijgen van deze toepassing.

Informatie over beide PoCs staat op <https://www.riool.net/applicaties/gegevenswoordenboek-stedelijk-water/toepassingen-met-en-van-het-gsw>.

9. Samenwerking met CROW voor BORIOUS

Zie daarvoor ook agendapunten 4 en 7. Op dit moment loopt in opdracht van de directies van CROW en Stichting RIONED een verkenning naar bestuurlijk en inhoudelijk draagvlak, financiering en langetermijnvisie van een BORIOUS-programma. Dit zou in Q1 moeten leiden tot het opstellen van een gezamenlijk programmaplan, business case en het specificeren van de eerste gezamenlijke activiteiten.

Ter informatie: Per eind 2021 publiceert CROW het IMBOR ook als linked data conform NEN 2660-2. In de toekomst worden harmonisatie en integratie van de GWSW- en IMBOR-ontologieën en daarop gebaseerde datasets daarmee veel makkelijker.

10. Rondvraag en sluiting

Geen vragen, mede gezien de tijd.

Eric Oosterom sluit de vergadering en dankt de deelnemers voor hun inbreng. Het volgende GWSW leveranciersoverleg zal zijn in november 2022.